

Folktandvården Västmanland AB och Specialisttandvården inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

- Effekterna av prisjusteringen

Regionfullmäktige beslutade att effekterna av prisjusteringen, som infördes 2023-01-15, ska utvärderas innan året är slut. Nedan följer en redogörelse över de områden som Folktandvården Västmanland AB och Specialisttandvårdskliniken har haft möjlighet att satsa på under 2023.

Bakgrund

Vi har under många år beskrivit de väntade utmaningarna inom tandvården med generationsskiftet och de ökade lönekostnaderna och nu är vi här. Folktandvården Västmanland ser att det blir allt svårare att bibehålla effektivitet i verksamheten då vi idag har, och framöver väntas rekrytera många unga, nyblivna tandläkare, tandhygienister och tandsköterskor. Våra nya kollegor introduceras och handleds med stolthet och med målsättningen att erbjuda de bästa förutsättningarna till att nå en hög klinisk mognad. Fokus ligger till stor del på att attrahera och behålla personal som får möjlighet att utvecklas hos oss. Detta så att vi kan fortsätta att erbjuda tandvård till våra patienter i Västmanland.

Samtidigt ser vi en fortsatt hög efterfrågan på tandvårdspersonal och vi upplever en större rörlighet hos medarbetarna jämfört med tidigare. Personalomsättningen för Folktandvården Västmanland AB exklusive pensionsavgångar och internrekryteringar uppgick under 2022 till 16,8 %. 2014 låg denna siffra på 6,2 %.

En annan kritisk frågeställning som vi möttes av under hösten 2022 är inflationen som har visat sig vara mer bestående än vad som tidigare har bedömts. Det medför ökade kostnader under en längre tid framöver.

För att verksamheten ska fortsätta att vara uthållig och kunna generera en tandvård av hög odontologisk nivå krävs långsiktiga satsningar. Vi har under 2023 haft möjlighet att påbörja delar av det arbetet. Samtliga insatser har möjliggjorts tack vare den trygghet avvikelser från referensprislistan inneburit för investeringar i viktiga och långsiktiga projekt.

Folktandvården Västmanlands och Specialisttandvårdsklinikens långsiktiga satsningar under 2023 kopplat till säkerställandet av bemanning

Folktandvården Västmanland AB har under året, genom flera insatser, arbetat för att möta den kritiska frågeställningen bemanning. Vi vill säkra en god och kvalitativ tandvård för våra patienter över tid.

Tidigare under året tog Folktandvården Västmanland AB kontakt med Tandhygienistutbildningen vid Karlstads universitet. Redan under hösten 2023 kommer vi ta emot de första studenterna för verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Vi har även lämnat en avsiktsförklaring till att stödja Tandläkarutbildningen i Jönköping där VFU är en central del. Vidare har vi tagit kontakt med Karolinska Institutet (KI) och initierat ett samarbete med angränsande regioner till att delta i VFU med KI vilket beräknas starta år 2024/2025.

Folktandvården Västmanland har skapat relationer med lärosäten men ett stort arbete med introduktion och handledning av studenterna väntar. Folktandvården Västmanland finansierar all form av handledning då vi inte har någon handledningsersättning.

Under en 12-månaders period har Folktandvården Västmanland kunnat ta emot 12 nyexaminerade tandläkarstudenter. Detta är ett självklart led i att trygga bemanningen av tandläkare i hela regionen. Under året har vi också kunnat ta emot tre ytterligare sexmånaderstandläkare utöver de två som Regionen är med och delfinansierar.

Handledning som utförs av en erfaren tandläkare innebär ett bortfall av klinisk tid motsvarande i genomsnitt 10 %. Det motsvarar ca 0,4 miljoner kronor i minskade intäkter per handledare och år.

Specialisttandvårdskliniken har för närvarande fem meriteringstandläkare och åtta tandläkare under specialiseringsutbildning, ST. Handledning som utförs av övertandläkare motsvarar för varje ST ca 20 % av en heltidstjänst. Utöver detta tillkommer externa kurser. Nationella samordningsgruppen för ST beräknar att varje ST kostar 709 tkr per år (2022). Handledning av meriteringstandläkare är av mindre omfattning och beräknas till ca 10 % av en heltidstjänst. Totalt för meritering- och ST tandläkare har specialisttandvården intäktsbortfall och kurskostnader motsvarande 6,5 miljoner kronor per år.

Åtgärder för medarbetare inom Folktandvården Västmanland AB

Under 2023 har vi haft möjlighet att justera våra ingångslöner för tandsköterskor, tandhygienister och tandläkare i Folktandvården Västmanland AB. Detta för att möta den fortsatt höga efterfrågan på tandvårdspersonal och för att långsiktigt säkra bemanningen i syfte att kunna erbjuda kvalitativ och tillgänglig tandvård till våra patienter. Folktandvården Västmanland AB bedömer att personalkostnaderna fortsatt kommer att vara en stor utmaning framöver.

Folktandvården Västmanland AB:s fortsatta prioriteringar av förebyggande insatser

Folktandvården Västmanland AB arbetar hälsofrämjande med en rad olika förebyggande insatser vilket vi har kunnat fortsätta att prioritera under 2023. Under året har ytterligare en årsklass i Västmanland, årskurs 4, där vi bedriver generella hälsoinsatser finansierats. Vi har också prioriterat att fortsätta Vallbyprojektet "Tandhörnan" under året. Satsningen "Tandborstning på förskolan" har kunnat utökas under 2023 till att även innefatta förskolor i socioekonomiskt utsatta områden i Köping.

Utvärdering av framtida satsningar för Folktandvården Västmanland AB

Under året har Folktandvården Västmanland AB kunnat satsa på en utvärdering av ny klinik i Västerås. Planen är att ytterligare fördjupa oss i detta då behovet av en till klinik ökar i och med befolkningstillväxten i Västerås. Vi har också påbörjat arbetet kring att upphandla ett nytt journalsystem. För att dessa satsningar ska kunna utföras är en långsiktig ekonomisk trygghet en förutsättning.

Folktandvården Västmanland AB prognostiserar ett positivt resultat

Folktandvården Västmanlands intäkter under perioden januari – augusti 2023 är 4,3 % lägre än budget 2023. Intäkterna från vuxentandvård är 8,2 % lägre.

Prognosen för 2023 är 7,1 mnkr vilket är betydligt högre än budget (1,7 mnkr). Det förklaras av effektiv kostnadskontroll genom bland annat nyttjande av pandemilager, senareläggning av investeringar, vilka är nödvändiga framöver, samt pensionsprognos som är lägre än budget.

Uppkommen patientrespons efter prisjustering

Folktandvården Västmanland AB och Specialisttandvården inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har under året inte sett några tecken på att patienter avbokat eller senarelägger sina tandvårdsbesök till följd av justeringen av prislistan. Vi ser inte heller någon ökning av akuttandvård eller andra signaler på att patienter inte har möjlighet att bekosta sin tandvård utifrån prisjusteringen.

Folktandvården Västmanland AB erbjuder fortsatt ett lägre pris på tandvårdstjänster än övriga aktörer i Västmanland och våra patienter anser i patientundersökningar under 2023 i mycket hög grad att deras tandvårdsbehandling hos oss är prisvärd.